

# A mesterséges intelligencia helye a könyvtárakban

**Takács Dániel**

ELTE ÁJK Kari Könyvár

Kihívások és lehetőségek a műszaki tájékoztatásban – 2023. november 30.

# Mi a mesterséges intelligencia?

eszköz

lehetőség

kihívás

hype

... és nem:

dzsinn

varázslat

intelligencia

megoldás mindenre



# Hova kerül az MI könyvtárban?

## Infrastruktúra:

- IT eszközök
- Adatbázisok

- IKR
- Repozitóriumok
- Ügyfélszolgálati rendszerek

## Szolgáltatások:

- Oktatás
- Tájékoztatás

- Kommunikáció
- Adat- és dokumentumkezelés



# Mi kell az MI alkalmazásához?

## IT kompetencia

- Eszközök felismerése, feltérképezése, alkalmazása
- Eszközök használatának elsajátítása
- Új alkalmazási módok keresése
- Programozás (prompt írás)

## Nyitott infrastruktúra

- Interfészek (pl. OpenURL, DOI, OAI-PMH stb.)
- Szabványos adatok és adatformátumok (pl. JSON, XML stb.)
- Szabadon hozzáférhető dokumentumok és metaadatok
- Szabványos folyamatok (pl. könyvek feldolgozása, gyarapítás, repozitórium töltése)



# Mit nem tud megoldani az MI?

**Kompetencia hiányát**

**Forráshiányt (ha az alpinfrastruktúra hiányzik)**

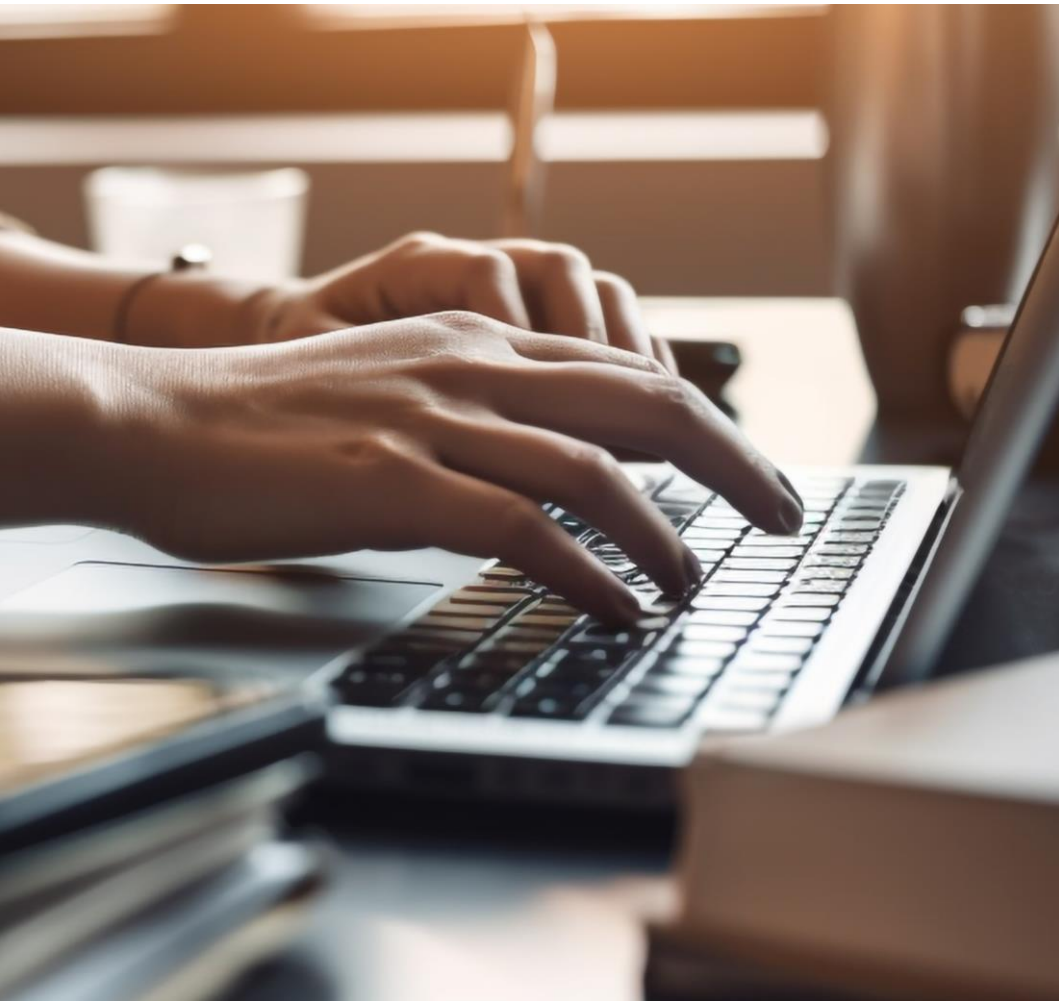
**A munkát helyettünk elvégezni**

**Zárt adatokat, adatbázisokat kinyitni**

**Rendszert létrehozni (pl. könyvek feldolgozása)**



# Mit tud megoldani az MI?



Gyorsabb, hatékonyabb ügyfélszolgálat (pl. chatbot, automata válaszok)

„Okosabb” eszközök (pl. discoveryk, keresők)

Folyamatok optimalizálása, gyorsítása, támogatása (pl. beszerzés)

Meglévő adatvagyron feltárása, rejtett összefüggések keresése (pl. ajánlások, igények előrejelzése)

Állománygondozás (pl. selejtezés, gyarapítás)

Más, speciális szaktudást igénylő feladatok kiváltása vagy támogatása (pl. kommunikáció)

Pontosabb tervezés támogatása (pl. statisztikák, előrejelzések, kimutatások készítése, munkafolyamatok követése)

Tudománymetria támogatása (pl. hivatkozásokeresés)

# Kérdések

---

**Saját eszköz vagy szolgáltatás?**

- **GDPR**
- **Szerzői jog**
- **Hol kötnek ki az adataink?**

**Milyen funkciók maradnak?**

**Mi lesz a könyvtár új funkciója?**



# Köszönöm a figyelmet!

**Takács Dániel**

ELTE ÁJK Kari Könyvtár, könyvtárvezető – [daniel.takacs@ajk.elte.hu](mailto:daniel.takacs@ajk.elte.hu)

Kihívások és lehetőségek a műszaki tájékoztatásban – 2023. november 30.